

Voorbeelden gebruik leerdoelkaartjes Kunst en Cultuur

In het kunstlokaal heerst een doodse stilte. Leerlingen zijn druk aan de gang met wasco op grote vellen papier. Af en toe kijkt een leerling bij een andere leerling op het blad: wat doet hij/zij?

Op het tienercollege SOOOOI krijgen alle leerlingen een workshop waarbij zij een ontwerp maken met gebruik van elementen vanuit de graffiti. Deze workshop is een introductie en oriëntatie op het gebied van graffitikunst. Na de workshop kiezen de leerlingen zelf of ze doorgaan met de realistische opdracht: het 'oppimpen' van de achterkant van banken met graffiti. Nu staan de banken met de ruggen tegen elkaar. Straks kunnen deze op meer manieren in het lokaal geplaatst worden omdat ze dan aantrekkelijker zijn.

Hoe worden de doelen gesteld bij deze oriëntatie?

De leraar laat verschillende afbeeldingen van graffiti-kunstenaars zien vanuit de hele wereld maar ook vanuit de eigen omgeving. Samen met de leerlingen maakt de leraar een woordspin over graffiti en over waarom een kunstenaar zijn werk altijd in de openbare ruimte laat zien. Kenmerken als kleurig en groot, opvallend en het leefbaarder maken van een lelijke omgeving, komen aan bod.

De doelen die de leraar op het bord heeft geschreven zijn:

Ik beschrijf wat de graffiti-kunstenaar laat zien met zijn werk.

Ik benoem welke materialen, middelen en technieken de kunstenaars daarbij hebben gebruikt. (verdieping)

Ik praat met anderen over wat hij/zij waardeert aan het werk van de Graffiti-kunstenaars.

De doelen zijn uit de volgende leerdoelkaartjes gehaald:

Ik praat met anderen over wat hij/zij waardeert aan het werk van de Graffiti-kunstenaars.

Openstellen

Ik kan rustig en aandachtig kijken en luisteren.

Ik bedenk andere (kunst)vormen en stromingen waar dit werk mee te maken zou kunnen hebben.

Ik ben nieuwsgierig naar wat anderen ervan denken.

Ik beschrijf wat de graffiti-kunstenaar laat zien met zijn werk.

Ik benoem welke materialen, middelen en technieken de kunstenaars daarbij hebben gebruikt. (verdieping)

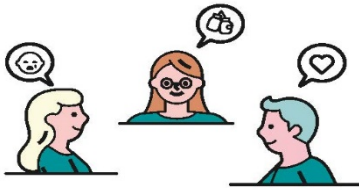
Gedachten en herinneringen koppelen aan eigen ervaringen

Ik kan zeggen wat ik herken en wat helemaal vreemd is voor mij.

Ik kan beschrijven wat ik denk dat het werk betekent.

Ik kan benoemen welke materialen en vormen de kunstuiting heeft en wat ik denk dat de functie van het werk is.

Ik praat met anderen over wat hij/zij waardeert aan het werk van de Graffiti-kunstenaars.

Communicatie

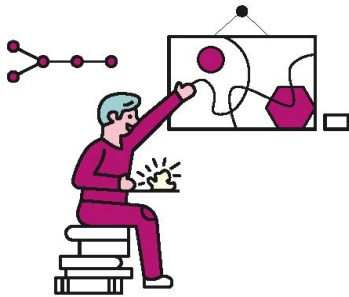
Ik kan, vanuit een eerste reactie, beschrijven wat ik waardeer aan wat ik heb ervaren.

Ik kan praten met anderen over wat de kunstenaar wil zeggen.

In kleine groepjes bespreken de leerlingen het werk van de kunstenaars. 'Wij vinden het werk wel stoer', is de mening van een groep, 'omdat je ook iets stiekems doet en je maakt heel veel mensen blij'. Na nog een paar opmerkingen, gaat de leraar over tot formuleren van criteria voor de opdracht. Dit doet zij samen met de leerlingen:

- Het graffitiwerk is opvallend en kleurrijk
- Het graffitiwerk maakt een leuke plek leefbaarder
- Het graffitiwerk 'vertelt' een verhaal.

Na de onderzoeks- en ontwerpfase bespreekt de leraar met de leerlingen de criteria en gebruikt daarvoor het volgende leerdoelkaartje. Niet alle doelen van het kaartje worden ingezet.

Keuzes motiveren

Ik kan vertellen over mijn keuzes en waarom ik daarvoor gekozen heb ik mijn werk.

Ik kan een werkplan opstellen, criteria benoemen, het proces bewaken en uitvoeren.

Ik kan aangeven wat ik heb meegenomen uit de onderzoeksfase.

Na de les vullen de leerlingen zelf in of zij aan de doelen hebben gewerkt. Het gaat dan om de doelen die behandeld zijn. Zie het grotere overzicht op de volgende pagina.

Oriënteren en reflecteren
Waar is ik nu?

Opdracht	Ik heb gekozen om te kijken naar het werk en ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden.	
	Niveau A	Niveau B
Opdracht 1	Ik heb een reactie op het werk en ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden.	Ik heb een reactie op het werk en ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden.
	Schaal 1 2 3 4 5	Schaal 1 2 3 4 5
Opdracht 2	Ik heb een reactie op het werk en ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden.	Ik heb een reactie op het werk en ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden.
	Schaal 1 2 3 4 5	Schaal 1 2 3 4 5
Opdracht 3	Ik heb een reactie op het werk en ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden.	Ik heb een reactie op het werk en ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden. Ik heb zinnen voorgedrukt om gekozen te worden.
	Schaal 1 2 3 4 5	Schaal 1 2 3 4 5

Uitvoeren en reflecteren
Waar is ik nu?

Opdracht	Ik heb keuzes gemaakt vanuit mijn onderzoek en daarmee werk gemaakt. Ik presenteer mijn werk en vertel over artistiek waarden en waarden.	
	Niveau A	Niveau B
Opdracht 1	Ik heb keuzes gemaakt vanuit mijn onderzoek en daarmee werk gemaakt. Ik presenteer mijn werk en vertel over artistiek waarden en waarden.	Ik heb keuzes gemaakt vanuit mijn onderzoek en daarmee werk gemaakt. Ik presenteer mijn werk en vertel over artistiek waarden en waarden.
	Schaal 1 2 3 4 5	Schaal 1 2 3 4 5
Opdracht 2	Ik heb keuzes gemaakt vanuit mijn onderzoek en daarmee werk gemaakt. Ik presenteer mijn werk en vertel over artistiek waarden en waarden.	Ik heb keuzes gemaakt vanuit mijn onderzoek en daarmee werk gemaakt. Ik presenteer mijn werk en vertel over artistiek waarden en waarden.
	Schaal 1 2 3 4 5	Schaal 1 2 3 4 5
Opdracht 3	Ik heb keuzes gemaakt vanuit mijn onderzoek en daarmee werk gemaakt. Ik presenteer mijn werk en vertel over artistiek waarden en waarden.	Ik heb keuzes gemaakt vanuit mijn onderzoek en daarmee werk gemaakt. Ik presenteer mijn werk en vertel over artistiek waarden en waarden.
	Schaal 1 2 3 4 5	Schaal 1 2 3 4 5

Oriënteren en reflecteren						
Waar sta ik nu?						
Opdracht	Ik heb geluisterd en gekeken naar het werk en ik heb erover nagedacht en gedachten gedeeld.					
	Niveau A			Niveau B		
Openstellen	Ik kan rustig en met aandacht kijken en luisteren naar de uiting van kunst. Ik bedenk van tevoren waar het over zou kunnen gaan.			Ik heb aandacht voor het werk en bedenk andere (kunst)vormen en stromingen waar dit werk mee te maken zou kunnen hebben. Ik bedenk verbindingen en ben nieuwsgierig (naar wat anderen ervan denken).		
	Schaal	1	2	3	4	5
Gedachten en herinneringen koppelen aan ervaringen	Ik kan bij wat ik zie of hoor bedenken wat het met mij te maken heeft: wat ik zie of waar ik aan denk. Ik kan zeggen wat ik herken en wat helemaal vreemd is voor mij.			Ik kan beschrijven wat ik denk dat het werk betekent en koppelen aan mijn ervaringen en die van anderen. Ik kan benoemen welke materialen en vormen de kunstuiting heeft. Ik bedenk wat de functie van het werk is.		
	Schaal	1	2	3	4	5
Communicatie	Ik kan met anderen praten over wat ik heb gezien en gehoord en wat ik denk dat het werk betekent.			Ik kan beschrijven wat ik waardeer aan wat ik heb ervaren. Ik gebruik vaktaal vanuit vorm, inhoud en functie. Ik kan praten met anderen over wat de kunstenaar wil zeggen.		
	Schaal	1	2	3	4	5
Verdieping 1	Ik kan, alleen of met anderen vertellen wat ik heb gezien of gehoord en daar voorbeelden vanuit andere voorstellingen of gebeurtenissen aan koppelen en vergelijkingen maken.			Ik kan aangeven welke kunststromingen binnen de kunstgeschiedenis een relatie hebben met het getoonde werk.		
	Schaal	1	2	3	4	5
Verdieping 2	Ik kan bedenken en beschrijven hoe een ander op een tegenovergestelde manier naar het werk kan kijken.			Ik kan filosoferen over wat het werk kan betekenen binnen andere contexten dan het museum en op welke manier anderen zich dan kunnen openstellen.		
	Schaal	1	2	3	4	5